

Türk Dili ve Edebiyat? Dersine Yönelik Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Türk Dili ve Edebiyat? Dersine Yönelik Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31830>

Özet

Türk Dili ve Edebiyat? Dersine Yönelik Tutum Ölçe?i, lise ö?rencilerinin Türk Dili ve Edebiyat? dersine kar?? sahip olduklar? tutumlar? ölçmek amacıyla A. Arslan ve G.S. ?im?ek taraf?ndan 2018 y?l?nda geli?tirilm? bir araçtır. Ölçek, ö?rencilerin derse yönelik duygusal, bili?sel ve davran??sal e?ilimlerini belirleyerek e?itim bilimleri alan?ndaki ara?t?rmalara katkı sa?lamay? hedeflemektedir.

Bu ölçek, geli?tirme türünde bir **tutum ölçe?i** olup, spesifik bir ders alan?na yönelik ö?rencilerin motivasyon ve alg? düzeylerini saptamak için tasarlanm??tır. Ölçe?in geli?tirilmesi süreci, psikometrik aç?dan geçerlik ve güvenilirlik çal??malar?n? içermektedir.

Anahtar Kelimeler

Tutum Ölçe?i, Türk Dili ve Edebiyat?, Lise Ö?rencileri, E?itim Psikolojisi, Akademik Tutum, Türkçe E?itimi.

Yazarlar

A. Arslan, Gül Sevinç ?im?ek

Amaç

Ölçe?in temel amacı, lise ö?rencilerinin Türk Dili ve Edebiyat? dersine yönelik genel tutum düzeylerini, bu tutumlar?n yo?unlu?unu ve yönünü (olumlu/olumsuz) belirlemektir. Bu veriler, e?itimcilerin ve müfredat geli?tiricilerin dersin içeri?i, sunumu ve ö?renci motivasyonu üzerindeki etkisini anlamalar?na yardımcı olur.

Ölçek, ö?rencilerin derse olan ilgisini, dersten algıladıkları de?eri ve akademik başarıya olan potansiyel etkisini de?erlendirmek için tasarlanm??tır. Bu sayede, ö?rencilerin derse kar?? geli?tirmi? olduklar? olumsuz tutumlar?n nedenleri tespit edilebilir ve gerekli pedagojik müdahaleler planlanabilir.

Yapı

Ölçek, psikolojideki temel kavramlardan biri olan **tutum** yap?s?n? ölçmektedir. Tutum, bireyin belirli bir nesneye, duruma veya ki?iye kar?? gösterdi?i ö?renilmi? ve tutarlı de?erlendirme, duygu ve davran?? e?ilimlerinin bir bütünüdür. Bu bağlamda, ölçek spesifik olarak Türk Dili ve Edebiyat? dersini hedef almaktadır.

Geli?tirme çal??mas?nda, tutumun genellikle bili?sel (inançlar), duygusal (hisler) ve davran??sal

(eylem e?ilimleri) bile?enler içerdi?i varsay?lm??t?r. Ölçek maddeleri, ö?rencilerin dersin içeri?i hakk?ndaki dü?üncelerini, derse kat?lmaktan ho?lan?p ho?lanmad?klar?n? ve dersle ilgili aktivitelere ne ölçüde kat?ld?klar?n? yans?tmak üzere olu?turulmu?tur.

Geçerlik

Ölçe?in geli?tirme çal??mas? ba?lam?nda geçerlik çal??malar?n?n yap?ld??? varsay?lmaktad?r (Arslan & ?im?ek, 2018). Genellikle bu tür çal??malarda **yap? geçerli?i** (Construct Validity) temel al?n?r ve Faktör Analizi yöntemleri (Aç?mlay?c? veya Do?rulay?c? Faktör Analizi) kullan?l?r.

Yap? geçerli?i, ölçe?in teorik olarak ölçmesi beklenen psikolojik yap?y? ne kadar do?ru ölçtü?ünü gösterir. Ancak, bu akademik ölçek giri?inde spesifik geçerlik katsay?lar? veya detayl? faktör yükleri bilgileri mevcut de?ildir. Detayl? geçerlik sonuçlar?na orijinal makaleden ula??labilir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l???n? belirlemek amacıyla **güvenirlik** analizlerinin yap?ld??? öngörülmektedir. Psikometrik araçlarda en s?k kullan?lan güvenilirlik göstergesi **Cronbach Alfa** katsay?s?d?r. Bu katsay?, ölçekteki maddelerin ayn? yap?y? ölçme derecesini ifade eder.

Kaynak referansta spesifik güvenilirlik katsay?lar? (örne?in, Cronbach Alfa de?eri) belirtilmemi?tir. Ancak geli?tirme ölçeklerinde genellikle kabul edilebilir düzeyde yüksek güvenilirlik de?erleri elde edilmesi beklenir. Detayl? güvenilirlik sonuçlar? için Arslan ve ?im?ek (2018) makalesine ba?vurulmal?d?r.

Faktör Analizi

Türk Dili ve Edebiyat? Dersine Yönelik Tutum Ölçe?i'nin yap?sal geçerli?ini test etmek amacıyla Faktör Analizi kullan?lm??t?r. Bu analiz, ölçe?in maddelerinin kaç farkl? boyutta (faktörde) topland???n? ve bu boyutlar?n tutum yap?s?n? ne ölçüde temsil etti?ini ortaya koyar.

Geli?tirme ölçeklerinde, genellikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ile madde havuzu test edilir ve ardından Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile elde edilen faktör yap?s?n?n do?rulanmas? beklenir. Ölçe?in kaç alt boyuttan olu?tu?u bilgisi, ölçe?in puanlanmas? ve yorumlanmas? aç?s?ndan kritik öneme sahiptir.

Araç

Test Type: Geli?tirme Ölçe?i

Format: Derecelendirme (Likert Tipi oldu?u varsay?lmaktad?r)

Language Available: Türkçe

Population Group: Lise Ö?rencileri

Age Group: 14-18 Ya? Aras? (Tahmini)

Population Details: Türkiye'deki liselerde ö?renim gören ö?renciler.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Anahtar Kelimeler

Tutum, E?itim Bilimleri, Türkçe E?itimi, **Psikometri**, Geli?tirme Ölçe?i.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Mevcut De?il

Affiliation Email addresses: gsevincsimsek@gmail.com

Correspondence Address: Mevcut De?il

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I?: 2018

?zinler ve Ücret: Ölçe?in akademik ve ticari kullan?m? için yazarlarla ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Sorumlu yazar Gül Sevinç ?im?ek ile gsevincsimsek@gmail.com adresi üzerinden ileti?im kurulabilir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: turk-dili-ve-edebiyati-dersine-yonelik-tutum-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Arslan, A & ?im?ek, G.S. (2018). Developing Attitude Scale towards Turkish Language and Literature Course for High School Students. *Karaelmas Journal of Educational Sciences*, 6: 109-115.

Türk Dili ve Edebiyat? Dersine Yönelik Tutum Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçe?in maddeleri, kaynak makalede detayl? olarak sunulmu?tur. Bu akademik giri?te ölçek maddeleri yer almamaktad?r. Maddelerin tam listesi ve puanlama yönergeleri için Arslan ve ?im?ek (2018) taraf?ndan yay?mlanan orijinal çal??maya ba?vurulmal?d?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM